

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Професійний спорт
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий медичний інститут. Кафедра фізичного виховання і спорту
Розробник(и)	Лазоренко Сергій Анатолійович
Рівень вищої освіти	Перший рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень, QF-LLL – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл
Тривалість вивчення навчальної дисципліни	один семестр
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг становить 5 кред. ЄКТС, 150 год. Для денної форми навчання 64 год. становить контактна робота з викладачем (24 год. лекцій, 40 год. практичних занять), 86 год. становить самостійна робота.
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для освітньої програми "Фізична культура і спорт"
Передумови для вивчення дисципліни	Основи теорії і методики спортивної підготовки, Олімпійський спорт
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є досягнення студентами сучасного конструктивного, фундаментального мислення та системи спеціальних знань із професійного спорту, як соціального явища, його соціально-економічних і організаційно-правових основ з підготовки професійних спортсменів у світі, Україні.

4. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1 Професійний спорт як соціальне явище

Значення і місце дисципліни “Професійний спорт” у системі фізкультурної освіти. Загальна характеристика структури і змісту дисципліни, програмні вимоги. Історія розвитку професійного спорту. Основні поняття, терміни і визначення. Відмінні риси професійного спорту. Взаємозв'язок з іншими дисциплінами.

<p>Тема 2 Професійний спорт у світовому вимірі</p> <p>Особливості розвитку професійного спорту в США, Європі, Україні. Цілі, задачі і функції професійного спорту. Правове регулювання професійного спорту. Перспективи розвитку професійного спорту в Україні.</p>
<p>Тема 3 Соціально-економічні і організаційно-правові аспекти професійного спорту</p> <p>Організаційна структура професійних ліг і асоціацій. Характеристика організаційної структури клубу, команди в професійному спорті. Характеристика інфраструктури професійних ліг та асоціацій.</p>
<p>Тема 4 Система підготовки спортсменів у професійному спорті</p> <p>Цілі, особливості відбору професійних спортсменів. Система підготовки спортсменів у професійному спорті. Тенденції розвитку професійного спорту на сучасному етапі і перспективи його становлення в Україні.</p>

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

РН1	Виділяти ретроспективи формування організаційних, соціальних і правових аспектів функціонування професійного спорту.
РН2	Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег
РН3	Володіти методикою підготовки спортсменів, планування, організації й проведення спортивних змагань із професійних видів спорту
РН4	Вміти проводити аналіз процесів становлення та розвитку різних напрямів спорту, олімпійського руху та олімпійської освіти на міжнародному та національному рівнях.
РН5	Будувати тренувальний процес на основі отриманих теоретичних знань з основ сучасної системи підготовки професійних спортсменів, завдань та змістовно їх інтерпретувати. Вміти використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології.

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.

Для спеціальності 017 Фізична культура і спорт:

ПР1	Здійснювати аналіз суспільних процесів у сфері фізичної культури і спорту, демонструвати власне бачення шляхів розв'язання існуючих проблем.
ПР5	Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.
ПР8	Здійснювати заходи з підготовки спортсменів, організації й проведення спортивних змагань.
ПР12	Аналізувати процеси становлення та розвитку різних напрямів спорту, олімпійського руху та олімпійської освіти на міжнародному та національному рівнях.

ПР21	Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.
------	--

7. Роль освітнього компонента у формуванні соціальних навичок

Компетентності та соціальні навички, формування яких забезпечує навчальна дисципліна:

СН1	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.
СН2	Здатність бути критичним і самокритичним.

8. Види навчальних занять

Тема 1. Професійний спорт як соціальне явище	
Лк1 "Завдання, зміст, основні поняття навчальної дисципліни " Професійний спорт"" (денна)	Історія розвитку професійного спорту. Значення і місце дисципліни "Професійний спорт" у системі фізкультурної освіти. Загальна характеристика структури і змісту дисципліни, програмні вимоги. Основні поняття, терміни і визначення. Відмінні риси професійного спорту. Взаємозв'язок з іншими дисциплінами. (Заняття проводяться з використанням бібліотечних фондів, інформаційно-комунікаційних систем, проєкційної апаратури).
Лк2 "Формування та розвиток професійного спорту" (денна)	Соціальна природа та передумови виникнення професійного спорту. Уявлення про спортсменів-любителів і професіоналів. Професійний спорт у сучасному суспільстві. Соціальні функції професійного спорту. Міжнародний спортивний рух. Держава і професійний спорт. Загальна характеристика видів професійного спорту та їх розповсюдження у світі. (Заняття проводяться з використанням бібліотечних фондів, інформаційно-комунікаційних систем, проєкційної апаратури).
Пр1 "Завдання, зміст, основні поняття навчальної дисципліни " Професійний спорт"" (денна)	Історія розвитку професійного спорту. Значення і місце дисципліни "Професійний спорт" у системі фізкультурної освіти. Загальна характеристика структури і змісту дисципліни, програмні вимоги. (Заняття проводяться у комп'ютеризованих аудиторіях).
Пр2 "Завдання, зміст, основні поняття навчальної дисципліни " Професійний спорт"" (денна)	Відмінні риси професійного спорту. Взаємозв'язок з іншими дисциплінами. Основні поняття, терміни і визначення. (Заняття проводяться у комп'ютеризованих аудиторіях).

<p>Пр3 "Формування та розвиток професійного спорту" (денна)</p> <p>Соціальна природа та передумови виникнення професійного спорту. Уявлення про спортсменів-любителів і професіоналів. Професійний спорт у сучасному суспільстві. (Заняття проводяться у комп'ютеризованих аудиторіях).</p>
<p>Пр4 "Формування та розвиток професійного спорту" (денна)</p> <p>Соціальні функції професійного спорту. Міжнародний спортивний рух. Держава і професійний спорт. Загальна характеристика видів професійного спорту та їх розповсюдження у світі. (Заняття проводяться у комп'ютеризованих аудиторіях).</p>
<p>Тема 2. Професійний спорт у світовому вимірі</p>
<p>Лк3 "Професійний спорт в США і в Європі" (денна)</p> <p>Основні чинники розвитку професійного спорту у США. Цілі, задачі і функції професійного спорту. Організація і управління професійним спортом у США. Особливості розвитку професійного спорту в Європі. Правове регулювання професійного спорту в Європі. (Заняття проводяться з використанням бібліотечних фондів, інформаційно-комунікаційних систем, проєкційної апаратури).</p>
<p>Лк4 "Розвиток професійного спорту в Україні" (денна)</p> <p>Формування та розвиток професійного спорту в Україні. Спортсмени України в іноземних професійних клубах. Створення національних структур професійного спорту та їх інтеграція до міжнародного професійного спорту. (Заняття проводяться з використанням бібліотечних фондів, інформаційно-комунікаційних систем, проєкційної апаратури).</p>
<p>Лк5 "Становлення та перспективи розвитку професійного спорту в Україні" (денна)</p> <p>Історичні аспекти розвитку професійного спорту в Україні. Основні тенденції розвитку професійного спорту та його правове забезпечення. (Заняття проводяться з використанням бібліотечних фондів, інформаційно-комунікаційних систем, проєкційної апаратури)</p>
<p>Лк6 "Тенденції розвитку професійного спорту на сучасному етапі" (денна)</p> <p>Професіоналізація олімпійського спорту. Особливості професійного спорту. (Заняття проводяться з використанням бібліотечних фондів, інформаційно-комунікаційних систем, проєкційної апаратури).</p>
<p>Лк7 "Міжнародний спортивний рух, професійний спорт та держава" (денна)</p> <p>Міжнародні спортивні організації. Держава і професійний спорт. Організація і управління професійним спортом. (Заняття проводяться з використанням бібліотечних фондів, інформаційно-комунікаційних систем, проєкційної апаратури).</p>
<p>Пр5 "Професійний спорт в США і в Європі" (денна)</p> <p>Основні чинники розвитку професійного спорту у США. Цілі, задачі і функції професійного спорту. Організація і управління професійним спортом у США. (Заняття проводяться у комп'ютеризованих аудиторіях).</p>

<p>Пр6 "Професійний спорт в США і в Європі" (денна)</p> <p>Особливості розвитку професійного спорту в США та Європі. Правове регулювання професійного спорту в Європі. Заняття проводяться у комп'ютеризованих аудиторіях студентського палацу спорту. (Заняття проводяться у комп'ютеризованих аудиторіях).</p>
<p>Пр7 "Розвиток професійного спорту в Україні" (денна)</p> <p>Формування та розвиток професійного спорту в Україні. Спортсмени України в іноземних професійних клубах. (Заняття проводяться у комп'ютеризованих аудиторіях).</p>
<p>Пр8 "Розвиток професійного спорту в Україні" (денна)</p> <p>Створення національних структур професійного спорту та їх інтеграція до міжнародного професійного спорту. Перспективи розвитку професійного спорту в Україні. (Заняття проводяться у комп'ютеризованих аудиторіях).</p>
<p>Пр9 "Становлення та перспективи розвитку професійного спорту в Україні" (денна)</p> <p>Історичні аспекти розвитку професійного спорту в Україні. (Заняття проводяться з використанням бібліотечних фондів, інформаційно-комунікаційних систем, проекційної апаратури).</p>
<p>Пр10 "Становлення та перспективи розвитку професійного спорту в Україні" (денна)</p> <p>Основні тенденції розвитку професійного спорту та його правове забезпечення. (Заняття проводяться з використанням бібліотечних фондів, інформаційно-комунікаційних систем, проекційної апаратури).</p>
<p>Пр11 "Тенденції розвитку професійного спорту на сучасному етапі" (денна)</p> <p>Професіоналізація олімпійського спорту. (Заняття проводяться з використанням бібліотечних фондів, інформаційно-комунікаційних систем, проекційної апаратури).</p>
<p>Пр12 "Тенденції розвитку професійного спорту на сучасному етапі" (денна)</p> <p>Особливості та відмінності професійного спорту. (Заняття проводяться з використанням бібліотечних фондів, інформаційно-комунікаційних систем, проекційної апаратури).</p>
<p>Пр13 "Міжнародний спортивний рух, професійний спорт та держава" (денна)</p> <p>Міжнародні спортивні організації. Держава і професійний спорт. (Заняття проводяться з використанням бібліотечних фондів, інформаційно-комунікаційних систем, проекційної апаратури).</p>
<p>Пр14 "Міжнародний спортивний рух, професійний спорт та держава" (денна)</p> <p>Організація і управління професійним спортом. (Заняття проводяться з використанням бібліотечних фондів, інформаційно-комунікаційних систем, проекційної апаратури)</p>
<p>Тема 3. Соціально-економічні і організаційно-правові аспекти професійного спорту</p>

<p>Лк8 "Організаційна структура і управління професійним спортом" (денна)</p> <p>Організаційна структура професійних ліг і асоціацій. Характеристика організаційної структури клубу/команди в професійному спорті. Характеристика інфраструктури професійних ліг та асоціацій. Економічний аналіз діяльності професійних ліг та асоціацій. Джерела прибутків професійного спорту. (Заняття проводяться з використанням бібліотечних фондів, інформаційно-комунікаційних систем, проєкційної апаратури).</p>
<p>Лк9 "Правові аспекти і трудові відносини в професійному спорті" (денна)</p> <p>Правові основи розвитку професійного спорту. Основи трудових взаємин у професійному спорті. Контрактна система. Асоціація гравців професійних ліг і їхня роль у соціальному захисті спортсменів. (Заняття проводяться у комп'ютеризованих аудиторіях).</p>
<p>Пр15 "Організаційна структура і управління професійним спортом" (денна)</p> <p>Економічний аналіз діяльності професійних ліг та асоціацій. Характеристика інфраструктури професійних ліг та асоціацій. (Заняття проводяться у комп'ютеризованих аудиторіях).</p>
<p>Пр16 "Організаційна структура і управління професійним спортом" (денна)</p> <p>Організаційна структура професійних ліг і асоціацій. Характеристика організаційної структури клубу/команди в професійному спорті. (Заняття проводяться у комп'ютеризованих аудиторіях).</p>
<p>Пр17 "Правові аспекти і трудові відносини в професійному спорті" (денна)</p> <p>Правові основи розвитку професійного спорту. Основи трудових взаємин у професійному спорті. (Заняття проводяться у комп'ютеризованих аудиторіях)</p>
<p>Пр18 "Правові аспекти і трудові відносини в професійному спорті" (денна)</p> <p>Контрактна система. Асоціація гравців професійних ліг і їхня роль у соціальному захисті спортсменів. (Заняття проводяться у комп'ютеризованих аудиторіях).</p>
<p>Тема 4. Система підготовки спортсменів у професійному спорті</p>
<p>Лк10 "Система відбору спортсменів у професійному спорті" (денна)</p> <p>Цілі, особливості відбору професійних спортсменів. Основні положення відбору в ігрових видах професійного спорту - НБА, НХЛ, НФЛ. Система відбору в боксі, велосипедному спорті, легкій атлетиці, хокею, футболі, гірськолижному спорті. (Заняття проводяться з використанням бібліотечних фондів, інформаційно-комунікаційних систем, проєкційної апаратури).</p>
<p>Лк11 "Система підготовки спортсменів і система змагань у професійному спорті" (денна)</p> <p>Цілі, особливості підготовки професійних спортсменів. Основні положення підготовки в ігрових видах професійного спорту НБА, НХЛ, НФЛ. Система підготовки в боксі, велосипедному спорті, легкій атлетиці, хокею, футболі, гірськолижному спорті. Система змагань в ігрових видах спорту (НБА, НХЛ, НФЛ). Популярність і відвідуваність змагань глядачами. Заняття проводяться у лекційній аудиторії студентського палацу спорту. (Заняття проводяться з використанням бібліотечних фондів, інформаційно-комунікаційних систем, проєкційної апаратури).</p>

Лк12 "Система відбору спортсменів у професійному спорті" (денна) Система відбору в боксі, велосипедному спорті, легкій атлетиці, хокею, футболі, гірськолижному спорті. (Заняття проводяться з використанням бібліотечних фондів, інформаційно-комунікаційних систем, проєкційної апаратури).
Пр19 "Система відбору спортсменів у професійному спорт" (денна) Цілі, особливості відбору професійних спортсменів. Основні положення відбору в ігрових видах професійного спорту - НБА, НХЛ, НФЛ. Система відбору в боксі, велосипедному спорті, легкій атлетиці, хокею, футболі, гірськолижному спорті.(Заняття проводяться у комп'ютеризованих аудиторіях).
Пр20 "Система підготовки спортсменів і система змагань у професійному спорті" (денна) Цілі, особливості підготовки професійних спортсменів. Основні положення підготовки в ігрових видах професійного спорту НБА, НХЛ, НФЛ. Система змагань в ігрових видах спорту (НБА, НХЛ, НФЛ). Система підготовки в боксі, велосипедному спорті, легкій атлетиці, хокею, футболі, гірськолижному спорті. (Заняття проводяться (Заняття проводяться у комп'ютеризованих аудиторіях, спеціалізованому ігровому залі, легкоатлетичному манежі).

9. Стратегія викладання та навчання

9.1 Методи викладання та навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Лекційне навчання
МН2	Практикоорієнтоване навчання
МН3	Командно-орієнтоване навчання (TBL)
МН4	Самостійне навчання
МН5	Дискусія
МН6	Електронне навчання

Викладання дисципліни передбачає використання сучасних методів навчання, які спрямовані на активізацію навчального процесу, розвиток критичного мислення у студентів, залучення їх до творчої діяльності та застосування знань на практиці.

Дисципліна забезпечує набуття студентами наступних soft skills: Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій; здатність бути критичним і самокритичним.

9.2 Види навчальної діяльності

НД1	Підготовка до практичних занять
НД2	Підготовка та презентація доповіді
НД3	Електронне навчання у системах Google Meet, Zoom, MIX.sumdu.edu.ua

НД4	Робота з підручниками та релевантними інформаційними джерелами
НД5	Інтерактивні лекції
НД6	Виконання практичних завдань

10. Методи та критерії оцінювання

10.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$82 \leq RD < 89$
Загалом правильна робота з певною кількістю помилок	4 (добре)	$74 \leq RD < 81$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$64 \leq RD < 73$
Виконання задовольняє мінімальним критеріям	3 (задовільно)	$60 \leq RD < 63$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$21 \leq RD < 59$
Можливе одноразове повторне складання	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 20$

10.2 Методи поточного формативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МФО1 Взаємооцінювання (peer assessment)	Партнерська взаємодія, спрямована на покращення результатів навчальної діяльності за рахунок порівняння власного поточного рівня успішності із попередніми показниками. Забезпечує можливість аналізу власної освітньої діяльності	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Корегування спільно зі здобувачами підходів до навчання з урахуванням результатів оцінювання
МФО2 Опитування та усні коментарі викладача за його результатами	Надає можливість виявити стан набутого студентами досвіду навчальної діяльності відповідно до поставлених цілей, з'ясувати передумови стану сформованості отриманих результатів, причини виникнення утруднень, скоригувати процес навчання, відстежити динаміку формування результатів навчання та спрогнозувати їх розвиток.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	За отриманими даними про результати навчання, на основі їх аналізу пропонується визначити оцінку як показник досягнень навчальної діяльності здобувачів

МФО3 Перевірка та оцінювання письмових завдань	Оцінка набутих теоретичних знань із тематики дисципліни. Обґрунтування власної думки.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Зворотний зв'язок спрямований на підтримку самостійної роботи студентів, виявлення недоліків та оцінку рівня набутих теоретичних знань
МФО4 Оцінювання рівня теоретичної підготовленості	Оцінка набутих теоретичних знань із тематики дисципліни. Проводиться на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям кожної теми на основі комплексного оцінювання діяльності студента, що включає контроль рівня теоретичної підготовки, виконання самостійної роботи.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Зворотний зв'язок спрямований на підтримку самостійної роботи студентів, виявлення недоліків та оцінку рівня набутих теоретичних знань

10.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МСО1 Підсумковий контроль: екзамен			
МСО2 Поточне оцінювання рівня теоретичної та практичної підготовленості	Включає в себе усне опитування, оцінювання письмових завдань, демонстрацію презентацій до тем занять, вирішення індивідуальних і групових завдань, участь в обговоренні навчального матеріалу та у дискусіях.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Здійснюється на кожному занятті з метою оцінення рівня набутих знань

Контрольні заходи:

	Максимальна кількість балів	Можливість перескладання з метою підвищення оцінки
Перший семестр вивчення	100 балів	
МСО1. Підсумковий контроль: екзамен	40	

		40	Ні
МСО2. Поточне оцінювання рівня теоретичної та практичної підготовленості		60	
		60	Ні

Оцінювання проводиться протягом семестру. За виконання практичних завдань, письмових завдань, демонстрацію презентацій до тем занять, за участь в опитуванні і обговоренні, студент може отримати в сумі 60 балів. Навчальний матеріал дисципліни, передбачений для самостійного вивчення, оцінюється в межах підсумкового контролю. Підсумковий контроль у формі екзамену: під час екзамену студент може отримати максимально 40 балів. Можливим є зарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті відповідно до Положення. Загальний бал з дисципліни не може перевищувати 100 балів. Всі роботи повинні бути виконані самостійно.

11. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

11.1 Засоби навчання

ЗН1	Бібліотечні фонди
ЗН2	Інформаційно-комунікаційні системи
ЗН3	Спортивні споруди/приміщення: Центр студентського спорту, навчальна кімната з мультимедійним обладнанням
ЗН4	Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани, ноутбуки)

11.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Бірюк С. В., Бірюк В. В. Професійний спорт: навчально-методичний посібник Миколаїв: МНУ, 2020. - 75 с.
2	Долинний Ю. О. Олімпійський і професійний спорт: курс лекцій для викладачів і студентів вищих навчальних закладів. Краматорськ : ДДМА, 2020. – 111 с
3	Тодорова В. Основи теорії і методики спортивного тренування: навчальний посібник. Одеса : Університет Ушинського, 2023. 206 с.
4	Кутек Т. Б., Вовченко І. І. Основи теорії і методики спортивної підготовки: навч. посібник. Житомир: ЖДУ імені Івана Франка, 2022 – 108 с
5	Таран Л.М., Мішин М.В. Олімпійський спорт, професійний спорт, загальна теорія підготовки спортсменів: у запитаннях та відповідях. Довідник. Харків: ХДАФК, 2021. 306 с.
Допоміжна література	
1	Остапенко Ю. О., Стасюк Р. Н., Долгова Н. О., Салатенко І. О. Історичні аспекти та перспективи розвитку баскетболу в незалежній Україні як професійного виду спорту Спортивні ігри. 2023. № 2 (28) С. 72-84.

2	Хіменес Х.Р, Еделев О.С. Глобалізація соціальної практики професійного спорту в сучасних умовах розвитку. Спортивні ігри 2022. №3. (25). С 139-149.
3	Абдуллаєв А. К., Ушаков В. С., Ребар І. В. Олімпійський та професійний спорт. Мелітополь: ФОП Силаєва О. В, 2017. 76 с.
4	Добринський В., Альошина А., Мудрик Ж., Мордик М. Професійний спорт у сучасному суспільстві: проблеми та перспективи. Мо- лодіжний науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Фізичне виховання і спорт. 2018. Вип. 29. С. 165–170.
5	Національна баскетбольна асоціація [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.nba.com/
6	Лазоренко С.А., Лазоренко С.С., Коломієць А.Я. Кризові факти та явища в сучасному професійному і олімпійському спорті щодо участі в них спортсменів трансгендерів. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. – Запоріжжя : «Гельветика», 2021. №78. С. 210-215.
7	Шинкарук О. Спадкові та набуті ознаки в процесі спортивного відбору. Спортивна наука та здоров'я людини. 2019. №1(1). С. 65-74
8	Quirk, J. P., & Fort, R. D. (2018). Pay dirt: The business of professional team sports.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
1	Міжнародна Федерація футболу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.fifa.com/
2	Закон України про «Фізичну культуру і спорт» [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12
3	Сайт гугл академії / Режим доступу: https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk&as_sdt=0,5
4	Головна Ліга бейсболу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.mlb.com/
5	Національна хокейна ліга [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.nhl.com/